

30.04.2023

Energia geotermalna: Kolejne Działania szkoleniowe w Polsce w ramach Projektu MF EOG „Budowanie zdolności kluczowych zainteresowanych stron w dziedzinie energii geotermalnej”, 25 – 27 kwietnia 2023 r.

W dniach 25 – 27 kwietnia b.r. odbyły się w Warszawie kolejne Działania szkoleniowe w Polsce pod hasłem „Optymalne wykorzystanie energii geotermalnej w ciepłownictwie – dla zwiększenia korzyści gospodarczych, społecznych, środowiskowych i klimatycznych”. Wydarzenie było częścią Projektu „Budowanie zdolności kluczowych zainteresowanych stron w dziedzinie energii geotermalnej”. Jest to jeden z trzech projektów predefiniowanych dofinansowanych przez Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG) w Programie Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, 2014–2021. Projekt jest realizowany przez Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN (IGSMiE PAN) oraz Krajową Agencję Energii Islandii (NEA). Rozpoczął się w październiku 2020 r., a zakończy w kwietniu 2024 r. Pierwsza runda Działań szkoleniowych odbyła się w maju 2022 r. W tym samym roku we wrześniu zorganizowano wizytę studyjną na Islandii, a w listopadzie odbyły się Eksperckie wizyty w polskich miejscowościach, perspektywicznych dla zagospodarowania energii geotermalnej w ciepłownictwie. Więcej informacji o Projekcie, jego celach, działaniach, roli we wspieraniu rozwoju ciepłownictwa geotermalnego w Polsce, itp. znajduje się na stronie – keygeothermal.pl

Podobnie jak w 2022 r., Działania szkoleniowe obejmowały dwa intensywne dni wykładów w Warszawie oraz jeden dzień wizyt technicznych w geotermalnych instalacjach w Mszczonowie i we Wręczy.

Program wykładów przygotowali specjaliści z Polski oraz z Islandii. Obejmował on szerokie spektrum tematyczne związane z ciepłownictwem geotermalnym (<https://keygeothermal.pl/szkolenia-i-wizyty-studyjne/warsztaty-szkoleniowe-w-polsce/>)

Wykładowcami byli specjaliści z NEA, IGSMiE PAN, specjaliści z Ministerstwa Klimatu i Środowiska, NFOŚiGW oraz eksperci zewnętrzni.

Program wizyt technicznych przygotowano we współpracy z przedstawicielami odwiedzanych miejscowości oraz instalacji (<https://keygeothermal.pl/szkolenia-i-wizyty-studyjne/warsztaty-szkoleniowe-w-polsce/>). Obejmował on ciepłownię geotermalną w Mszczonowie (w przebudowie), otwory (Mszczonów IG-1 – pracujący od ponad 20 lat oraz Mszczonów GT-1 – nowy otwór ukończony na początku 2023 r.), a także Centrum nurkowe Deepspot (jeden z najgłębszych obiektów tego typu na świecie, wypełniony wodą geotermalną i ogrzewany geotermalnie). Zapoznano się również z wybranymi instalacjami technologicznymi Suntago Park of Poland we Wręczy (zasilanego wodą i energią geotermalną jednego z największych ośrodków rekreacyjnych w Europie). Wizyty rozpoczęły się natomiast od bardzo interesującego spotkania z Burmistrzem Mszczonowa, Wiceburmistrzem Sochaczewa (gdzie w realizacji jest inwestycja ukierunkowana na włączenie energii geotermalnej do miejskiej sieci c.o.) oraz z Prezesem Geotermii Mazowieckiej S.A. Także podczas zwiedzania

innych wymienionych instalacji i obiektów przedstawiciele ich zarządów przekazali wiele bardzo informacji i objaśnień technicznych.

W Działaniach szkoleniowych **uczestniczyło ponad 80 osób** (były to połączone dwie rundy). Reprezentowały one beneficjentów rządowych programów wsparcia geotermii, przedsiębiorstwa ciepłownicze, samorządy różnych szczebli, firmy i agencje energetyczne, służbę geologiczną oraz uczelnie o kierunkach związanych z OZE, firmy konsultingowe i usługowe, sektor budownictwa mieszkaniowego, MKiS, NFOŚiGW, i in. zainteresowane podmioty. Potwierdzeniem roli Działań szkoleniowych (jak i całego Projektu) jako wsparcia dla projektów inwestycyjnych oraz innych inicjatyw ukierunkowanych na szerszy rozwój wykorzystania geotermii w Polsce była obecność zastępcy prezesa NFOŚiGW, przedstawicieli Głównego Geologa Kraju, kierownictw kilku departamentów MKiS, a także przedstawiciela wiceministra spraw zagranicznych. Gościem Działań szkoleniowych był również ambasador Islandii w Polsce, który wskazał m.in. na możliwości i oczekiwania, jakie Islandia (jedno z Państw – Darczyńców MF EOG) oraz Polska wiąże z geotermią, jako jedną z wiodących dziedzin współpracy obu krajów na kilku polach.

Warto podkreślić, że – podobnie jak w 2022 r. – również tegoroczne Działania szkoleniowe cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem (napłynęło dwukrotnie więcej zgłoszeń niż było miejsc). Biorąc natomiast pod uwagę także osoby, które wzięły udział w 2022 r., w relacjonowanych Działaniach uczestniczyło łącznie około 120 osób.

Uczestnikom przekazano opracowane w ramach projektu **materiały szkoleniowe** (streszczenia wykładów, prezentacje wykładowe), a także obszerny **podręcznik**. Ich elektroniczna wersja będzie wkrótce dostępna również dla szerszego grona zainteresowanych osób.

W opinii wielu uczestników program Działań szkoleniowych był wszechstronny i przydatny, pozwolił na wskazanie i przybliżenie różnorodnych aspektów i problematyki związanych z ciepłownictwem geotermalnym. Jest to bardzo istotne zwłaszcza obecnie, kiedy są już w trakcie realizacji i będą rozpoczynane kolejne projekty. Działania szkoleniowe przysłużyły zatem w sukurs pilnej potrzebie uzupełniania i poszerzania wiedzy na temat ciepłownictwa geotermalnego wśród polskich interesariuszy, właściwej realizacji projektów i prawidłowej wieloletniej eksploatacji instalacji geotermalnych.

Polskie instalacje, doświadczenia i rozwiązania spotkały się z zainteresowaniem i uznaniem ekspertów z Islandii. Wskazano też na wysoki poziom merytoryczny wydarzenia, jak również na aktywny udział uczestników wyrażający się w wielu pytaniach i dyskusjach, nawiązywaniu kontaktów i wymianie poglądów.

Działania szkoleniowe istotnie przyczyniły się do wymiany doświadczeń oraz informacji w zakresie ciepłownictwa i innych zastosowań geotermii między stroną polską i islandzką, do zacieśnienia wzajemnej współpracy i kontaktów – co także należy do ważnych celów zarówno Projektu, jak i Programu MF EOG. Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, 2014–2021.

Poznanie dobrych praktyk ciepłownictwa systemowego oraz innych wybranych zastosowań geotermii na Islandii, aspekty związane z rolą państwa, efektywnością energetyczną, znaczeniem dla lokalnych społeczności, rozwoju gospodarczego, łagodzenia zmian klimatycznych będą natomiast w centrum uwagi Wizyty studyjnej w tym kraju – jednego z kolejnych działań Projektu EOG „KeyGeothermal” planowanego w jesieni 2023 r.

Pozytywne opinie ze strony uczestników Działań, a także przedstawicieli operatorów Programu MF EOG Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, potwierdzają zasadność realizacji Projektu KeyGeothermal i motywują jego partnerów do dalszej pracy. Niezwykle cennym jest bowiem skupianie różnych środowisk wokół tematu ciepłownictwa geotermalnego, przekazywanie wiedzy, wymiana opinii i doświadczeń, co miało miejsce dzięki wykładom i wizytom technicznym. Dzięki temu realizacja Projektu przyczynia się także do budowania sieci współpracy i do nawiązywania kontaktów.

Podziękowania

Partnerzy Projektu dziękują wszystkim osobom oraz instytucjom za współpracę przy organizacji i przebiegu Działań szkoleniowych Projektu MF EOG „Budowanie zdolności kluczowych zainteresowanych stron w dziedzinie geotermalnej”, wkład w przygotowanie ich programu, materiałów szkoleniowych, podręcznika, wygłoszenie wykładów, a także za wszelką życzliwą pomoc. Podziękowania kierują także do uczestników tego wydarzenia. Udana Działania szkoleniowe to efekt dobrej współpracy i zaangażowania wielu osób oraz instytucji.

*Beata Kępińska, Aleksandra Kasztelewicz (IGSMiE PAN, Polska)
Baldur Petursson (NEA / Orkustofnun, Islandia)*

Więcej informacji o Projekcie:

Beata Kępińska, IGSMiE PAN, kierownik Projektu, e-mail: kepinska@min-pan.krakow.pl
Aleksandra Kasztelewicz, IGSMiE PAN, e-mail: kasztelewicz@meeri.pl
Baldur Petursson, koordynator Projektu ze strony NEA, e-mail: baldur.petursson@os.is

www.keygeothermal.pl

Projekt „Budowanie zdolności kluczowych interesariuszy w obszarze energii geotermalnej” jest dofinansowany przez MF Europejskiego Obszaru Gospodarczego w ramach Programu

Uczestnicy 2-giej rundy Działań szkoleniowych w Polsce. Fot. M. Tyszer

Fot. M. Tyszer

Fot. M. Tyszer

Fot. M. Tyszer

Wizyta techniczna w Mszczonowie

Fot. A. Kasztelewicz

Fot. A. Kasztelewicz

Fot. A. Kasztelewicz

Fot. M. Tyszer

Otwór Mszocznów GT-1. Fot. M. Tyszer

Fot. B. Kępińska

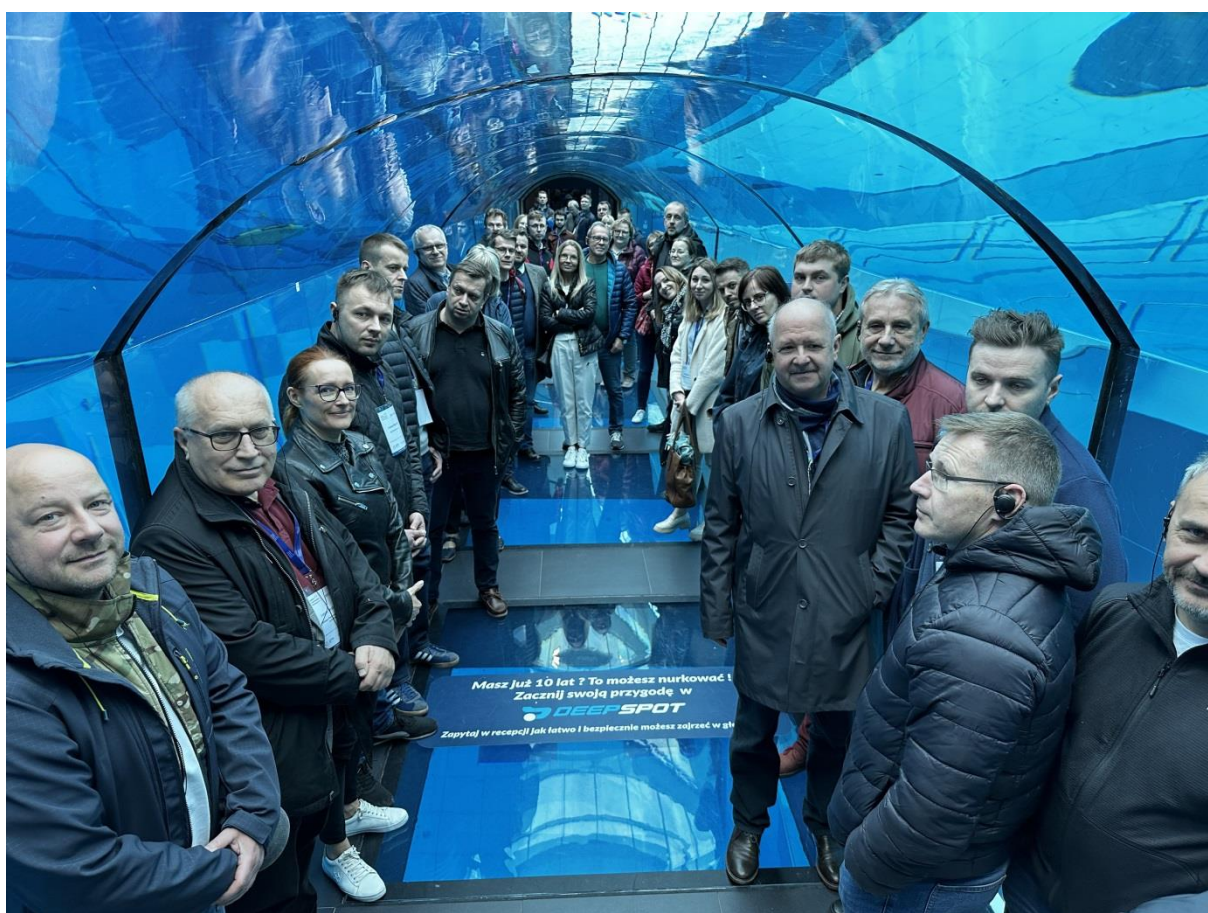
Fot. B. Kępińska

Fot. A. Kasztelewicz

DEEPSPOT. Fot. A. Kasztelewicz

DEEPSPOT. Fot. M. Tyszer

Fot. A. Kasztelewicz

Suntago. fot. A. Kasztelewicz